

Vergaderjaar 2015–2016

21 109

Uitvoering EG-Richtlijnen

Nr. 221

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 23 oktober 2015

Hierbij bied ik u het periodieke overzicht aan van de stand van zaken bij de implementatie van EU-richtlijnen in de Nederlandse wet- en regelgeving aan het einde van het derde kwartaal van 2015¹.

In deze brief wordt eerst ingegaan op de implementatieachterstand zoals die op 30 september 2015 gold. Daarna worden de oorzaken van deze implementatie-achterstand behandeld en worden, indien van toepassing, tevens dreigende implementatieachterstanden genoemd. Vervolgens volgt een opsomming van de ingebrekestellingprocedures die de Europese Commissie tegen Nederland is gestart als gevolg van niet-tijdige implementatie. Mede op verzoek van uw Kamer zijn ook de lopende infracties wegens (vermeende) onjuiste implementatie in het overzicht ingebrekestellingen per departement opgenomen.

Huidige achterstand

De achterstand per 1 oktober 2015 bedraagt 10 richtlijnen tegenover 11 in het vorige kwartaal. In het derde kwartaal van 2015 zijn 5 achterstallige richtlijnen geïmplementeerd. Tegelijkertijd zijn er dit kwartaal 4 nieuwe richtlijnen in overschrijding bijgekomen.

De 10 achterstallige richtlijnen zijn aan de volgende ministeries toegeëld: BZK (1), EZ (1) en FIN (2), IenM (4), SZW (1) en V&J (1).

De overschrijding van de implementatiedatum varieert sterk, van 16 tot 1.187 dagen. Een exacte aanduiding van de overschrijding per richtlijn is te vinden op de laatste pagina van bijgevoegd kwartaaloverzicht².

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Achterstanden en hun oorzaken

Wat betreft de oorzaken voor de implementatieachterstand ultimo eerste kwartaal speelt een aantal factoren een rol. Deze factoren worden hieronder per ministerie toegelicht.

BZK

Richtlijn 2010/31/EU van het Europees parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen; uiterste implementatiedatum 9 juli 2012

Naar aanleiding van een met redenen omkleed advies van de Europese Commissie wegens niet-kennisgeving van de maatregelen tot omzetting van de richtlijn worden nog enkele wijzigingen aangebracht in het Bouwbesluit 2012 en het Besluit energieprestatie gebouwen (Beg). Met de inwerkingtreding van deze besluiten, naar verwachting nog in het najaar van 2015, is de implementatie van richtlijn 2010/31/EU afgerond.

EZ

Richtlijn 2013/30/EU van het Europees parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de veiligheid van offshore olie- en gasactiviteiten en tot wijziging van Richtlijn 2004/35/EG; uiterste implementatiedatum 19 juli 2015

Implementatie behelst wijziging van de Mijnbouwwet, de Wet Milieubeheer, het Mijnbouwbesluit, het Arbeidsomstandighedenbesluit, de Mijnbouwregeling en de Arbeidsomstandighedenregeling. De implementatie duurt langer dan voorzien vanwege de samenloop van dit dossier met het kabinetsreactie op het OVV-rapport Aardbevingsrisico's in Groningen. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet en de Wet milieubeheer (34 041) is op 28 april jl. door de Tweede Kamer aangenomen. De Eerste Kamercommissie voor Economische Zaken heeft het voorbereidend onderzoek uitgesteld tot de aan de Raad van State gevraagde voorlichting en de reactie van de regering daarop beschikbaar is. De wijziging van het Mijnbouwbesluit en het Arbeidsomstandighedenbesluit en de daarop gebaseerde regelgeving is in voorbereiding. Naar verwachting zal de implementatie begin 2016 zijn voltooid.

FIN

Richtlijn 2014/59/EU van het Europees parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Richtlijn 82/891/EEG van de Raad en de Richtlijnen 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU en 2013/36/EU en de Verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 648/2012, van het Europees parlement en de Raad; uiterste implementatiedatum 31 december 2014

De richtlijn voorziet in eenvormige regels voor herstel en afwikkeling van banken en bepaalde beleggingsondernemingen. De implementatie voorziet in een omvangrijke wijziging van o.a. de Wet op het financieel toezicht. De richtlijn is gepubliceerd op 12 juni 2014 en kende een implementatietermijn van een half jaar. Deze omzettingstermijn bleek, gezien de complexiteit en omvang van de wettelijke implementatie ontoereikend. Dit geldt overigens eveneens voor het belangrijk deel van de overige lidstaten. Bovendien ziet de implementatie tevens op de verordening (EU) nr. 806/2014 van het Europees parlement en de Raad van 15 juli 2014 tot vaststelling van eenvormige regels en een eenvormige procedure voor de afwikkeling van kredietinstellingen en bepaalde beleggingsondernemingen in het kader van een gemeenschappelijk

afwikkelingsmechanisme en een gemeenschappelijk afwikkelingsfonds en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1093/2010 (PbEU 2014, L 225). Deze verordening is van toepassing op de landen van de eurozone en vormt een belangrijke aanvulling op de richtlijn. De verordening stelt het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme (Single Resolution Mechanism, SRM) in en voorziet in centrale besluitvorming over afwikkeling, door de instelling van een Europese afwikkelingautoriteit – de afwikkelingsraad, en in een gemeenschappelijk afwikkelingsfonds. De samenloop tussen de verordening en de richtlijn heeft bijgedragen aan de complexiteit van het implementatietraject, dat tevens voorziet in noodzakelijke wettelijke aanpassingen en voorzieningen voor een goede werking van de verordening. Ter uitvoering van delen van de verordening die reeds in werking zijn getreden, is de Nederlandsche Bank per 1 januari 2015 bij algemene maatregel van bestuur aangewezen als nationale afwikkelingsautoriteit. Momenteel is het implementatiewetsvoorstel in de fase van plenaire behandeling bij de Eerste Kamer. Naar verwachting kan het implementatieproces in november worden afgerond.

Richtlijn 2014/49/EU van het Europees parlement en de Raad van 16 april 2014 inzake de depositogarantiestelsels[A]; (uiterste implementatiedatum 3 juli 2015)

Het betreft een herschikte richtlijn, die wordt geïmplementeerd door wijziging van het Besluit bijzondere prudentiële maatregelen Wet financieel toezicht (Wft). Implementatie van de richtlijn vergt ingrijpendere wijzigingen van regelgeving dan was voorzien. Een van de belangrijkste onderdelen van de richtlijn betreft de omschakeling van een achteraf (ex post) naar een vooraf (ex ante) gefinancierd depositogarantiestelsel, waarbij banken periodieke bijdragen afdragen aan een fonds. Vooruitlopend op de herschikte richtlijn, werd deze omschakeling reeds geregeld in een ontwerpalgemene maatregel van bestuur (Besluit ex ante financiering depositogarantiestelsel Wft). Inwerkingtreding van deze AMvB is in 2012 met twee jaar uitgesteld, omdat op dat moment de bankensector reeds met twee nieuwe lastenverzwaringen werd geconfronteerd (bankenbelasting en de eenmalige resolutieheffing). De oorspronkelijke gedachte om deze AMvB op punten in lijn te brengen met de herschikte richtlijn is niet haalbaar gebleken. Om die reden heeft de implementatie van de richtlijn vertraging opgelopen. Momenteel wordt een nieuwe AMvB voorbereid. Verwachting is dat deze voor het einde van het jaar in werking zal kunnen treden.

lenM

Uitvoeringsrichtlijn 2014/58/EU van de Commissie van 16 april 2014 voor het opzetten van een traceerbaarheidssysteem voor pyrotechnische artikelen overeenkomstig Richtlijn 2007/23/EG van het Europees parlement en de Raad; uiterste implementatiedatum 30 april 2015 en Richtlijn 2013/29/EU van het Europees parlement en de Raad van 12 juni 2013 betreffende de harmonisatie van de wetgevingen van de lidstaten inzake het op de markt aanbieden van pyrotechnische artikelen (herschikking) [B]; uiterste implementatiedatum 30 juni 2015

Beide richtlijnen worden in samenhang geïmplementeerd in het Vuurwerkbesluit en de Regeling overige Pyrotechnische artikelen. De benodigde wijziging van het Vuurwerkbesluit is inmiddels gepubliceerd (Stb. 2015, 332). Voor zover het bepalingen betreft die uitvoering geven aan richtlijn 2013/29/EU is het besluit op 22 september in werking getreden. Bepalingen die uitvoering geven aan richtlijn 2014/58/EU treden, overeenkomstig artikel 4 van die richtlijn, in werking op 17 oktober 2016. De benodigde wijziging van de Regeling overige Pyrotechnische artikelen zal naar verwachting omstreeks 15 november in werking treden, voor zover het bepalingen voortvloeiende uit richtlijn 2013/29/EU betreft.

Bepalingen die uitvoering geven aan richtlijn 2014/58/EU treden, overeenkomstig artikel 4 van die richtlijn, in werking op 17 oktober 2016.

Richtlijn 2012/34/EU van het Europees parlement en de Raad van 21 november 2012 tot instelling van één Europese spoorwegruimte; uiterste implementatiedatum 16 juni 2015

De implementatie geschiedt door wijziging van onder andere de Spoorwegwet. De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel op 2 juni 2015 aanvaard. De behandeling door de Eerste Kamer liep van 2 juni tot en met 29 september; het wetsvoorstel is op 29 september door de Eerste Kamer aanvaard. Publicatie in het Staatsblad zal medio oktober zijn. De benodigde algemene maatregel van bestuur zal naar verwachting ook in oktober in het Staatsblad gepubliceerd worden. Op de wetswijziging is de Tijdelijke referendumwet van toepassing. De implementatieregelgeving zal derhalve pas medio december van kracht kunnen worden. De exacte inwerkingtreding is afhankelijk van de datum van publicatie van de wetswijziging in het Staatsblad.

Richtlijn 2013/39/EU van het Europees parlement en de Raad van 12 augustus 2013 tot wijziging van Richtlijn 2000/60/EG en Richtlijn 2008/105/EG wat betreft prioritair stoffen op het gebied van het waterbeleid; uiterste implementatiedatum 14 september 2015

De richtlijn wordt geïmplementeerd via een algemene maatregel van bestuur (AMvB), te weten een wijziging van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009. De Afdeling advisering van de Raad van State heeft op 26 augustus 2015 over het ontwerp van de AMvB geadviseerd. De vaststelling van het besluit zal nog in oktober 2015 plaatsvinden, evenals de bekendmaking in het Staatsblad. In verband met de «nahangprocedure» bij de Tweede Kamer en Eerste Kamer, die in artikel 21.6 van de Wet milieubeheer is voorgeschreven, wordt de inwerkingtreding bij koninklijk besluit geregeld. Er ligt ten minste een maand tussen de nahang en de inwerkingtreding. Vanwege de veelomvattendheid van de vaststellingsprocedure van een AMvB met milieukwaliteitseisen die in de Wet milieubeheer is voorgeschreven, is de uiterste implementatiedatum, 14 september 2015, niet gehaald. De eisen van het besluit richten zich op de nieuwe waterplannen op grond van de Waterwet, die volgens de kaderrichtlijn water op uiterlijk op 22 december 2015 van kracht moeten worden, en op het monitoringsprogramma, dat ook nog in 2015 zal worden vastgesteld. Bij de voorbereiding van de waterplannen en het monitoringsprogramma is al rekening gehouden met het ontwerpbesluit. De te late implementatie heeft hierdoor geen inhoudelijke consequenties.

SZW

Richtlijn 2014/27/EU van het Europees parlement en de Raad van 26 februari 2014 tot wijziging van de Richtlijnen 92/58/EEG, 92/85/EEG, 94/33/EG en 98/24/EG van de Raad en Richtlijn 2004/37/EG van het Europees parlement en de Raad, teneinde deze aan te passen aan Verordening (EG) nr. 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels; uiterste implementatiedatum 1 juni 2015

Deze richtlijn is inmiddels volledig geïmplementeerd en afgemeld richting de Europese Commissie. Als gevolg van een onjuist doorgevoerde bewerking in de Implementatiedatabase heeft de formele afmelding eerst op 6 oktober 2015 plaatsgevonden.

V&J

Richtlijn 2013/34/EU van het Europees parlement en van de Raad van 26 juni 2013 betreffende de jaarlijkse financiële overzichten, geconsoli-

deerde financiële overzichten en aanverwante verslagen van bepaalde ondernemingsvormen, tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG van het Europees parlement en de Raad en tot intrekking van Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad; uiterste implementatiedatum 20 juli 2015

De wet ter implementatie van deze richtlijn is op 29 september 2015 aangenomen door de Eerste Kamer en op 9 oktober gepubliceerd (Stb. 2015, 349).

Dreigende overschrijding

Bij de volgende richtlijnen dreigt in meer of mindere mate een overschrijding:

EZ

Richtlijn 2014/61/EU van het Europees parlement en de Raad van 15 mei 2014 inzake maatregelen ter verlaging van de kosten van de aanleg van elektronische communicatienetwerken met hoge snelheid; uiterste implementatiedatum 1 januari 2016

Deze richtlijn ziet op het efficiënter aanleggen van breedbandnetwerken (zoals glasvezel) doordat bij de aanleg daarvan gebruik gemaakt mag worden van de infrastructuur van andere netwerken, zoals leidingstroken in havengebieden en hoogspanningsmasten van elektriciteitsnetwerken. In Nederland is reeds 97% van de burgers en bedrijven aangesloten op een breedbandnetwerk.

Bij de totstandkoming van deze richtlijn heeft Nederland voor een langere implementatietermijn gepleit (dan 18 maanden) omdat gezien het grote aantal netwerksectoren en regelgevingskaders dat hierbij betrokken is reeds werd voorzien dat deze termijn redelijkerwijs niet gehaald kon worden. Het opstellen van het wetsvoorstel voor de implementatie van deze richtlijn vergt afstemming met de netbeheerders in diverse sectoren (telecommunicatie, elektriciteit, (drink)water, gas, vervoer inclusief spoor en wegen, havens, etc.). De effecten van de richtlijn in de praktijk van deze netbeheerders moesten helder in kaart worden gebracht bij het opstellen van het wetsvoorstel teneinde te waarborgen dat zij hiermee uit de voeten kunnen en om te voorkomen dat onnodige lasten voor hen zouden ontstaan, zeker gezien de mate waarin Nederland reeds is voorzien van breedbandaansluitingen.

Het wetsvoorstel behelst hoofdzakelijk wijziging van de Telecommunicatiewet en van de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netwerken. Het wetsontwerp wordt dit najaar aan de Raad van State voorgelegd. Naar verwachting zal de implementatie in 2016 worden voltooid.

FIN

Richtlijn 2013/50/EU van het Europees parlement en de Raad van 22 oktober 2013 tot wijziging van Richtlijn 2004/109/EG van het Europees parlement en de Raad betreffende de transparantievereisten die gelden voor informatie over uitgevende instellingen waarvan effecten tot de handel op een gereguleerde markt zijn toegelaten, Richtlijn 2003/71/EG van het Europees parlement en de Raad betreffende het prospectus dat gepubliceerd moet worden wanneer effecten aan het publiek worden aangeboden of tot de handel worden toegelaten en Richtlijn 2007/14/EG van de Commissie tot vaststelling van concrete uitvoeringsvoorschriften van een aantal bepalingen van Richtlijn 2004/109/EG; uiterste implementatiedatum 26 november 2015

De richtlijn voorziet in een aanpassing van de richtlijn transparantie waarin verplichtingen zijn opgenomen voor het publiceren van gereguleerde informatie door beursgenoteerde vennootschappen. Ook bevat

de richtlijn transparantie bepalingen met betrekking tot de openbaarmaking van zeggenschap in uitgevende instellingen. De aanpassing van de richtlijn transparantie wordt met name geïmplementeerd in de Wet op het financieel toezicht. Het implementatiewetsvoorstel is op 18 juni 2015 bij de Tweede Kamer ingediend. De richtlijn dient uiterlijk 26 november 2015 geïmplementeerd te zijn maar het lijkt voorstelbaar dat deze implementatiedatum niet gehaald gaat worden. Achtergrond hiervan is onder meer de samenloop met andere omvangrijke(re) implementatietrajecten die veel capaciteit vergen c.q. hebben gevergd.

Richtlijn (EU) 2015/121 van de Raad van 27 januari 2015 tot wijziging van Richtlijn 2011/96/EU betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lidstaten; uiterste implementatiedatum 31 december 2015

De implementatiewet vormt een onderdeel van het fiscale pakket voor het jaar 2016, samen met de wetsvoorstellen Belastingplan 2016, Overige fiscale maatregelen 2016, Wet tegemoetkomingen loondomein en Wet vrijstelling uitkeringen Artikel 2-Fonds. De richtlijn betreft het introduceren van een algemene anti-misbruikbepaling in de vennootschapsbelasting. Op 15 september 2015 is het wetsvoorstel ter implementatie van de richtlijn aan de Tweede Kamer aangeboden.

Richtlijn 2014/86/EU van de Raad van 8 juli 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/96/EU betreffende de gemeenschappelijke fiscale regeling voor moedermaatschappijen en dochterondernemingen uit verschillende lidstaten; uiterste implementatiedatum 31 december 2015

Deze implementatiewet vormt tevens een onderdeel van het fiscale pakket waarvan ook de implementatie wet ter implementatie van Richtlijn (EU) 2015/121 onderdeel uit maakt en is eveneens op 15 september aan de Tweede Kamer aangeboden. De richtlijn betreft het tegengaan van mismatches in de vennootschapsbelasting.

Richtlijn 2014/107/EU van de Raad van 9 december 2014 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen op belastinggebied; uiterste implementatiedatum 31 december 2015

Deze richtlijn betreft de uitbreiding van de administratieve samenwerking tussen lidstaten voor wat betreft de aanpak van grensoverschrijdende belastingfraude en -ontwijking. Hierbij is sprake van een nieuw systeem van uitgebreide automatische inlichtingenuitwisseling, op basis van een Uniebreed rechtsinstrument. Dit rechtsinstrument sluit aan op de wereldwijde standaard voor automatische gegevensuitwisseling op belastinggebied. Het wetsvoorstel ter implementatie van deze richtlijn is op 11 september aangeboden aan de Tweede Kamer.

Richtlijn 2014/48/EU van de Raad van 24 maart 2014 tot wijziging van Richtlijn 2003/48/EG betreffende belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling; uiterste implementatiedatum 1 januari 2016

Deze richtlijn, ook wel de Spaartegoedenrichtlijn genoemd, zal worden ingetrokken. Hiertoe heeft de Commissie reeds een voorstel gedaan. Om die reden zal het implementatieproces niet worden opgestart.

VenJ

Richtlijn 2012/29/EU van het Europees parlement en de Raad van 25 oktober 2012 tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, en ter vervanging van Kaderbesluit 2001/220/JBZ; uiterste implementatiedatum 16 november 2015

Deze richtlijn raakt het hele strafprocesrecht in den brede. Dat betekent dat er op diverse plaatsen in het Wetboek van Strafvordering wijzigingen moeten worden aangebracht, in verband waarmee met alle ketenorganisaties veelvuldig afstemming nodig was en is. Het voorstel ligt thans bij de Tweede Kamer. De verwachting is thans dat de wet in april 2016 gereed zal zijn

Ingebrekestellingen wegens te late implementatie

In het derde kwartaal van 2015 is het aantal staande zaken wegens te late implementatie van richtlijnen niet gewijzigd (geen seponeringen), maar zijn zes nieuwe zaken toegevoegd:

Zaak 2015/0464 (EZ) over richtlijn 2013/30 (veiligheid offshore olie- en gasactiviteiten)

Zaak 2015/0466 (FIN) over richtlijn 2014/49 (depositogarantiestelsels)

Zaak 2015/0321 (lenM) over richtlijn 2012/34 (instelling één Europese spoorwegruimte)

Zaak 2015/0322 (lenM) over richtlijn 2013/29 (op de markt brengen pyrotechnische artikelen)

Zaak 2015/0323 (SZW) over richtlijn 2014/27 ((indeling, etikettering, verpakking van stoffen en mengsels)

Zaak 2015/0465 (VenJ) over richtlijn 2013/34 (jaarlijkse -geconsolideerde- financiële overzichten van bepaalde ondernemingsvormen).

Bij zaak 2015/0323 (SZW) kan nog vermeld worden dat de richtlijn tijdens de antwoordtermijn alsnog volledig is geïmplementeerd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders